

Jolanta Nogaj-Chachaj

Karmanowice, gm. Wąwolnica, woj.
lubelskie, St. 35, AZP 75-77/98

Informator Archeologiczny : badania 23, 11

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Janowo, gm. Police woj. szczecińskiego St. 3 patrz paleolit i mezolit

Karmanowice, gm. Wąwolnica,
woj. lubelskie,
Sl. 35, AZP 75-77/98

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Katedra Archeologii w Lublinie

Badania prowadziła mgr Jolanta Nogaj-Chachaj. Finansował UMCS oraz WKZ w Lublinie. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko kultury pucharów lejkowatych.

Kontynuowano wykopaliśka w najbardziej zagrożonej zniszczeniami części stanowiska, po obu stronach megalitu I, odkrytego w roku ubiegłym. Odsłonięto 10 nowych grobów szkieletowych oraz jamę (gospodarczą?).

Badania objęły obszar 246 m². W odległości ok. 1 m na południe od megalitu I, na głębokości 15-20 cm od powierzchni gruntu, natrafiono na bardzo zniszczoną konstrukcję kamienną, o kształcie zbliżonym do prostokąta, o długości ok. 15 m i szerokości 2 m, zorientowaną wzdłuż osi E-W. Północną jej ścianę tworzyły duże bryły wapienia. Pod pokrywą kamienną, bardzo zniszczoną głęboką orką, odkryto 3 groby szkieletowe. Każdy z nich posiadał oddzielną komorę grobową, zbudowaną również z kamienia wapiennego. Zmarli ułożeni byli na wznak, w pozycji wyprostowanej, zwrócenie głowami ku zachodowi. Grób 23/89 posiadał wyposażenie w postaci fragmentu wiórka z krzemienia wołyńskiego i 2 małych zawieszek z kości. W grobie 27/89 natrafiono na dobrze zachowany szkielet, wskazujący liczne zmiany patologiczne.

Po stronie północnej megalitu I odkryto trzy kolejne groby z oddzielnymi kamiennymi komorami grobowymi oraz jamę o nieokreślonym przeznaczeniu, w planie kształtu owalnego (ok. 2,8 x 1,2 m) i głębokości ok. 0,8 m. Wypełnisko stanowił szaro-czarny less, przemieszany z drobnymi fragmentami przepalonych kości, ceramiki i odłupków krzemienianych. Pobrano próbę węgla do datowania C14.

Na nietypowy — pozbawiony bruku wapiennego — grób (25/89) natrafiono w podłużnej jamie o wymiarach 4,5 x 1,5 m. Na jej dnie znaleziono fragmenty szkieletu dorosłego osobnika. Przy czaszce zmarłego znajdował się ułamek ceramiki kultury pucharów lejkowatych.

Bezpośrednio do obiektu 1/89 przylegał bruk kamienny o zarysie prostokątnym, wymiarach 8 m x 2 m. Zbudowany był z kamienia wapiennego, a zorientowany wg osi E-W. Na głębokości ok. 50 cm pod miąższą warstwą kamienia odsłonięto dwie komory grobowe. W jednej z nich (grób 29/89) odkryto szkielet dorosłego osobnika. Wyposażenie grobu stanowiły: drapacz na wódrze wykonany z krzemienia wołyńskiego, amfora z ornamentem plastycznym wąsów przy uchach i podwójnym odciskiem jednodzielnego sznura przy wylewie, flaszka z fryzą, kamienny topór z guzowatym obuchem oraz szczątki nieokreślonego przedmiotu wykonanego z obecnie trudno rozpoznawalnego materiału (bursztynu?). W dnie komory grobu 29/89 zaobserwowano ślady szarej ziemi przemieszanej z drobnymi fragmentami kości lub muszli oraz zauważono nieprzekłute skorupki ślimaków. W grobie 30/89 znajdującym się pod tą samą pokrywą odnaleziono jedynie drobne przepalone kości, fragmenty słabo przepalonej polepy i węgielki drzewne. Pobrano próbę do datowania metodą C14.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

Kichary Nowe, gm. Dwikozy woj.
tarnobrzeskie St. 2 („Pole
Boleńskie”) AZP: 88-73/— nie bad.

Polska Akademia Nauk Instytut Historii
Kultury Materialnej Zakład Metodologii
Badań Archeologicznych w Warszawie

Badania prowadziła mgr Hanna Kowalewska-Marszałek przy udziale mgr Doroty Cyngot. Finansowały: BBIDZ w Tarnobrzegu oraz IIMK PAN. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko neolityczne i z wczesnego okresu epoki brązu.

Celem badań było odsłonięcie w całości obiektu, określanego wstępnie jako grobowiec megalityczny kultury pucharów lejkowatych, przebadanie niektórych jego fragmentów i weryfikacja jego przynależności kulturowej i chronologicznej.

Wykop obejmował obszar badany z lat 1987-88 oraz jego kilkumetrowej szerokości otoczenie; łącznie 300 m². W jego obrębie, pod bardzo cienką warstwą oraniny, odkryto całość pozostałości „nasypu” grobowca dużego (ca. 19 x 5 m) zaciemnienia o planie nieregularnym, zbliżonym kształtem do trapezu, o dłuższej osi wzdłuż linii SW-NE. Na obiekt ten składają się: nieregularne warstewki ciemno- i czarnobrązowej ziemi z pojedynczymi kamieniami, zwarty bruk kamienny oraz znajdujące się w pobliżu bruku groby.

Badaniami objęto część obiektu pomiędzy wytyczonymi poprzednio profilami (prostopadłymi do jego dłuższej osi); w dalszym ciągu badano również część północno-wschodniej części obiektu. Zdjęto kilka kolejnych warstw bruku kamiennego, zatrzymując się na poziomie, na którym przekształcił się on w dwie równoległe do siebie konstrukcje kamienne, będące — być może — obstawami grobowymi (na pochówki jednak dotychczas w tym miejscu nie natrafiono). Na północ od zwartego bruku eksplorowano nadal pozostałości „nasypu” ziemnego, zawierające drobny na ogół materiał archeologiczny (fragmenty ceramiki, paciorki fajansowe i z muszli, pojedyncze wyroby krzemienne oraz rozproszone fragmenty kości ludzkich i zwierzęcych).

Przebadano cztery kolejne groby. Dwa z nich, zawierające szczątki dzieci, pozbawione były wyposażenia, wystąpiły w nich natomiast okrychy kamienne. Trzeci grób, również dziecięcy (położony w pewnej odległości na północ od „nasypu”), wyposażony był w naczynie (zachowała się tylko jego część przydenna) i kółeczko z cienkiego drutu miedzianego. Czwarty z kolei — to grób w obstawie kamiennej, zawierał szczątki osobnika dorosłego, ułożonego na prawym boku, z lekko ugiętymi nogami. W grobie tym znajdowały się nóż sierpowaty, siekierka,